

До спеціалізованої Вченої ради
К 35.052.23 у Національному
університеті «Львівська політехніка»
(79008, м. Львів, вул. Князя Романа 1/3)

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора юридичних наук, професора

Таран Олени Вікторівни

на дисертацію Романенка Романа Романовича на тему:

«Виявлення та розслідування підрозділами

Національної поліції України розкрадання лісодеревини»,

подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук
за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика;
судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Актуальність теми дисертаційного дослідження. Глобалізаційні процеси в світі загострюють екологічні проблеми людства. Тому, на сьогодні захист навколишнього природного середовища (довкілля) є чи не найважливішим питанням життя суспільства та однією з основних функцій будь-якої держави. Народи та уряди об'єднують свої зусилля задля запобігання негативному впливу парникового ефекту, зміні клімату, глобальному потеплінню, бездумній вирубці лісів тощо. Україна долучається до вирішення цих проблем, активно бере участь у міжнародних та міждержавних угодах. Однак, така діяльність потребує продуманого та ефективного правового регулювання. Охорона навколишнього природного середовища є однією з найактуальніших проблем європейського регіону. Європейський Союз приділяє даному питанню надзвичайно серйозну увагу, визначивши його вирішення одним із пріоритетних завдань. Своєю чергою, курс України на євроінтеграцію обумовлює необхідність системного оновлення законодавства України, в тому числі в сфері охорони навколишнього природного середовища, потребує вивчення практичного і правового досвіду природоохоронної діяльності країн, що входять до складу Європейського Союзу. Це стосується і законодавчого забезпечення охорони лісів. Українська держава поряд з встановленням жорстких вимог щодо

збереження лісового фонду, на законодавчому рівні закріплює також вимогу ефективного використання лісів для недопущення їхнього виснаження та встановлює відповідальність за незаконні посягання на зазначений об'єкт навколишнього природного середовища. Адже, виснаження річок, негативна зміна клімату, що погіршує життя людей, ерозії ґрунтів – це той негативний результат масової вирубки лісів, котрий, в багатьох випадках, ще й незаконний або й злочинний.

Недостатньо ефективна нормативно-правова база щодо використання лісів та не в повній мірі ефективна робота правоохоронних органів в цій сфері істотно збільшує суспільну небезпеку розкрадань лісодеревини. Тому, перед правовою наукою постає проблема необхідності глибокого дослідження як ознак злочинності, пов'язаної з розкраданням лісодеревини, умов та причин виникнення такого роду розкрадань, так і вироблення особливої методики розслідування кримінальних правопорушень пов'язаних з розкраданням лісодеревини, дослідження специфічних способів виявлення кримінальних правопорушень пов'язаних з розкраданням лісодеревини, вироблення сукупності криміналістичних засобів та заходів для правоохоронних органів по подоланню протидії виявленню та розслідуванню кримінальних правопорушень пов'язаних з розкраданням лісодеревини. З огляду на це, обрана здобувачем наукового ступеня Романенком Романом Романовичем тема дисертаційного дослідження, безпосередньо пов'язана з виявленням та розслідуванням підрозділами Національної поліції України розкрадань лісодеревини, безсумнівно є актуальною як з науково-теоретичної, так і з практичної точок зору.

Слід зазначити, що в сучасній науці кримінального процесу та криміналістики вже було здійснено низку досліджень, що, зокрема, стосуються проблем боротьби з розкраданням лісодеревини. Зокрема, дослідженням проблемних питань захисту та правової охорони лісів займалися такі вчені: Н. Анучін, Н. Баканева, М. Бринчук, С. Винокуров, С. Гавриш, Е. Прусов, А. Горєлов, В. Гуков, Г. Давидова, О. Дудоров, В. Ємельянов, Е. Жевлаков, В. Захаров, І. Ігнат'єва, М. Коржанський,

М. Корольов, І. Краснов, В. Ларичев, Ю. Ляпунов, В. Матвійчук, П. Мірошник, Н. Моїсеєв, В. Мунтян, В. Навроцький, С. Немировський, В. Оргинський, В. Осадчий, В. Петров, П. Повеліцина, І. Соболев, В. Сташис, В. Страхов, Н. Татарин, В. Тацій, С. Трунов, Ю. Шемшученко, В. Широков, В. Черних, С. Чернявський та багато інших.

Водночас, слід констатувати, що в юридичній літературі проблемі незаконного обігу лісу приділено недостатньо уваги. Опубліковані наукові праці не вичерпують сучасних потреб науки та практичної діяльності правоохоронних органів, оскільки постійно відбуваються значні зміни у розвитку науки криміналістики, зокрема, з'явилися нові напрями розвитку криміналістичної техніки, які своєю появою значно розширюють її можливості у дослідженні та використанні слідів-відображень і вимагають серйозних теоретичних висновків. Надзвичайно актуальними також залишаються проблеми виявлення та розслідування розкрадань лісодеревини з метою отримання криміналістично важливої для кримінального провадження інформації, зокрема: -про подію кримінального правопорушення, -про особу підозрюваного, -про обставини вчинення розкрадання лісодеревини. Саме зазначена інформація дає змогу правильно вирішити завдання кримінального провадження.

Відтак існуюча нагальна необхідність окремого комплексного та ґрунтовного аналізу проблем виявлення та розслідування підрозділами Національної поліції України розкрадань лісодеревини зумовила проведення здобувачем наукового ступеня Романенком Р.Р. дисертаційного дослідження.

Оцінка обґрунтованості наукових положень дисертації, їх достовірності і наукової новизни. З позиції офіційного опонента дисертаційне дослідження здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р. містить *нові* наукові положення, які є *обґрунтованими* і *достовірними*, а також такими, що мають науково-теоретичне значення і важливу практичну спрямованість.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р. полягає в тому, що представлена

ним дисертація є одним із перших комплексних прикладних ґрунтовних наукових досліджень проблемних аспектів виявлення та розслідування підрозділами Національної поліції України кримінальних правопорушень пов'язаних з розкраданнями лісодеревини на основі норм нового кримінального процесуального законодавства України.

Обґрунтованість і новизна наукових положень, викладених в дисертаційному дослідженні, полягає також в тому, що здобувач наукового ступеня Романенко Р.Р. на достатньому теоретичному рівні розкрив науково-теоретичні положення, котрі стосуються методики виявлення та досудового розслідування підрозділами Національної поліції України кримінальних правопорушень пов'язаних з розкраданням лісодеревини, а також навів власні висновки: на основі вивчення викладених у правовій літературі поглядів та аналізу чинного законодавства України автором розроблено криміналістичну характеристику кримінальних правопорушень, пов'язаних із розкраданням лісодеревини, відповідно до якої основними структурними елементами є: спосіб підготовки, вчинення та приховування кримінального правопорушення; предмет злочинного посягання; особа злочинця; слідова картина; автором також запропоновано дефініцію поняття «криміналістична характеристика розкрадання лісодеревини»; автором виокремлено та систематизовано причини і умови, котрі сприяють вчиненню кримінального правопорушення, пов'язаного з розкраданням лісодеревини, а також запропоновано шляхи усунення таких причин та умов; автором сформульовано три види типових слідчих ситуацій початкового етапу розслідування розкрадання лісодеревини (*1-й вид*). Встановлено ознаки вчинення розкрадання лісодеревини, правопорушника затримано на гарячому, а саме: правопорушника затримано під час здійснення розкрадання, безпосередньо після вирубки лісодеревини; правопорушника затримано під час трелювання деревини; правопорушника затримано під час транспортування деревини; *2-й вид*. Встановлено ознаки вчинення розкрадання лісодеревини, встановлено ознаки особи правопорушника, але його не затримано; *3-й вид*. Встановлено ознаки вчинення розкрадання

лісодеревини, але не встановлено ознаки особи злочинця), а також запропоновано алгоритм дій слідчого для кожної типової слідчої ситуації задля забезпечення ефективності розслідування; автором також сформульовано типові слідчі версії, які можна як правило висувати в процесі досудового розслідування розкрадання лісодеревини, зокрема: - щодо події кримінального правопорушення: а) мало місце розкрадання лісодеревини; б) мало місце кримінальне правопорушення проти власності; в) мало місце інше екологічне кримінальне правопорушення; - щодо особи підозрюваного: а) кримінальне правопорушення було вчинено затриманим одноособово; б) кримінальне правопорушення було вчинено затриманою особою у співучасті з іншими невстановленими особами; в) кримінальне правопорушення було вчинено іншими особами, підозрюваного затримано помилково; - щодо мети правопорушника: а) лісодеревину добуто для особистих потреб; б) лісодеревину добуто з метою продажу або іншої реалізації; - щодо знарядь вчинення кримінального правопорушення: а) вирубка здійснено за допомогою ручних знарядь; б) вирубка здійснено за допомогою промислової техніки; - щодо місця вчинення кримінального правопорушення: а) розкрадання лісодеревини було вчинено поблизу місця затримання підозрюваного під час транспортування; б) розкрадання лісодеревини було вчинено в іншій місцевості; - щодо місця перебування підозрюваного: а) знаходиться поблизу місця розкрадання лісодеревини; б) здійснює транспортування незаконно добутої деревини від місця вчинення кримінального правопорушення; в) покинув місце вчинення кримінального правопорушення; - щодо сутності самої події: а) мала місце техногенна подія; б) мала місце природна подія; - щодо кількісного складу правопорушників: а) кримінальне правопорушення було вчинено однією особою; б) кримінальне правопорушення було вчинено групою осіб; - щодо місця знаходження незаконно добутої деревини: а) деревину приховано поблизу місця розкрадання; б) деревину перевезено до іншої місцевості та приховано; в) деревину було знищено, видозмінено її первісний стан або використано у виробництві. Крім цього, Романенко Р.Р. у своєму дисертаційному

дослідженні істотно розвинув: - методичний підхід до поділу процесу розслідування кримінальних правопорушень щодо розкрадання лісодеревини проти авторитету органів державної влади у сфері правоохоронної діяльності на два етапи: початковий та наступний; - напрями застосування ситуаційного підходу при розслідуванні розкрадання лісодеревини, зокрема, підстави для типізації слідчих ситуацій залежно від етапу розслідування кримінального правопорушення, джерела надходження інформації про вчинення злочинного діяння, позиції учасників кримінального провадження, а також способи встановлення та відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням; - наукові підходи щодо диференціації форм, видів та способів протидії розслідуванню кримінальних правопорушень розкрадання лісодеревини; - методи та засоби криміналістичної профілактики розкрадання лісодеревини.

Здобувачем наукового ступеня належно сформульовані мета і наукові завдання дослідження, їх формулювання та послідовність дозволили розкрити основний зміст теми дисертації. Об'єкт і предмет дисертаційного дослідження визначені у відповідності до вимог Міністерства освіти і науки України. Методологічна основа дослідження також дозволяє стверджувати, що охоплені матеріали в повній мірі сприяли дисертанту у вирішенні наукових задач та досягненні поставленої мети.

В процесі рецензування дисертації встановлено, що наукове дослідження виконане на достатньому науковому рівні, а проаналізовані здобувачем наукового ступеня Романенком Р.Р. науково-теоретичні положення є *достовірними*, оскільки ґрунтуються на достатній теоретично-правовій базі (212 джерел). В дисертації здобувачем наукового ступеня були вирішені основні завдання: автором дисертаційного дослідження з'ясовано стан наукового дослідження відносин, пов'язаних із протидією розкраданням лісодеревини в Україні; здобувачем наукового ступеня наведено криміналістичну характеристику розкрадання лісодеревини; ним докладно досліджено особливості взаємодії підрозділів Національної поліції України та інших підрозділів під час виявлення та розслідування розкрадання

лісодеревини; Романенком Р.Р. сформульовано типові слідчі ситуації та слідчі версії, які можуть мати місце в процесі розслідування розкрадань лісодеревини; здобувачем наукового ступеня наведене досить вичерпне формулювання профілактичних заходів, яких потрібно вживати в процесі розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини; автором зроблена спроба розкрити і систематизувати особливості організації й тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій та ухвалення процесуальних рішень в процесі розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини.

Офіційний опонент констатує, що дисертація виконана відповідно до положень п.7.24. додатка 7 Пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2015-2019 років, затверджених наказом МВС України від 16 березня 2015 року № 275; пп. 2, 3, 14, 27 Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої наказом МВС України від 11 червня 2020 року № 454. Дослідження проведено відповідно до науково-дослідної тематики кафедри кримінального права та процесу і правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету.

Офіційний опонент також вважає за необхідне позитивно висловитися з приводу емпіричної бази дисертації, яку складають інформація з Єдиного реєстру судових рішень, інформація з Єдиного реєстру досудових розслідувань, а також результати проведеного Романенком Р.Р. анкетування 230 співробітників підрозділів Національної поліції України та аналізу 50-ти вироків у кримінальних провадженнях про розкрадання лісодеревини, що були ухвалені місцевими судами України на протязі 2016–2020 р.р.

Теоретичне та практичне значення рецензованої дисертації полягає у тому, що розглянуті в ній положення та запропоновані здобувачем наукового ступеня пропозиції можуть використовуватись для подальшої наукової розробки та прикладного дослідження теоретичних питань, які пов'язані з особливостями розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з

розкраданням лісодеревини. Матеріали дисертаційного дослідження також можуть бути використані в *науково-дослідній сфері* - як підґрунтя для майбутніх досліджень процесуальних і криміналістичних аспектів виявлення та розслідування розкрадання лісодеревини; в *практичній діяльності* - для організаційно-методичного та інформаційного забезпечення діяльності слідчих та оперативних підрозділів Національної поліції України; в *освітньому процесі* - під час викладання навчальної дисципліни «Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень», написання підручників, навчальних посібників, монографій і лекцій з «Криміналістики».

Рецензована дисертація включає анотації українською й англійською мовами, вступ, три розділи, що охоплюють шість підрозділів, висновки, список використаних джерел (212 найменувань), а також два додатки на 11-ти сторінках. Загальний обсяг дисертації становить 215 сторінок, з яких основний текст дисертації становить 152 сторінки.

Окремі положення та висновки дисертаційного дослідження Р.Р. Романенка, які відзначаються науковою новизною, висвітлені в окремих розділах роботи.

Розділ 1 дисертаційного дослідження Р.Р. Романенка присвячений докладному аналізу теоретико-правової характеристики протидії розкраданню лісодеревини. З цією метою в підрозділі 1.1. автор дослідження проаналізував сутність відносин, пов'язаних із протидією розкрадання лісодеревини в Україні. Зокрема, ним в історичному аспекті досліджено еволюцію розслідування кримінальних правопорушень і притягнення до кримінальної відповідальності за розкрадання лісодеревини через аналіз розвитку кримінально-правових норм, котрі передбачали чи передбачають кримінальну відповідальність за розкрадання лісодеревини, в давньому та дорадянському законодавстві, в законодавстві радянського періоду, в законодавстві сучасної України. У підрозділі 1.2. дисертації автор аналізує поняття «криміналістична методика» та доходить до слушного висновку, що одним із найважливіших елементів криміналістичної методики є криміналістична характеристика. У цьому ж підрозділі автором досить

глибоко досліджено поняття «криміналістична характеристика», її функції та елементи.

У розділі 2 здобувач наукового ступеня детально досліджує особливості організації виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини. Зокрема, в підрозділі 2.1. дисертації автор ґрунтовно дослідив типові слідчі ситуації, а також слідчі версії, що можуть виникати під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданнями лісодеревини. Автор слушно підтримує позицію, що під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, ситуаційний підхід допомагає вирішувати як загальні, так і прикладні криміналістичні завдання (с.66 дисертації). У цьому ж підрозділі Романенко Р.Р. наводить дані проведеного ним опитування працівників Національної поліції України, на основі яких ним визначені чинники, що мають найбільший вплив на ту чи іншу слідчу ситуацію в процесі досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини. Автор на основі проведеного ним аналізу судово-слідчої практики наводить класифікацію типових слідчих ситуацій початкового та подальшого етапів виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини. Слушним є запропонований Романенком Р.Р. алгоритм дій слідчого, котрий покликаний забезпечити ефективність досудового розслідування аналізованого в дисертації виду кримінального правопорушення. У підрозділі 2.2. дисертації здобувачем наукового ступеня проведено ґрунтовне дослідження проблем взаємодії підрозділів Національної поліції України з іншими правоохоронними органами, державними та місцевими органами влади тощо. З позиції автора особливість такої взаємодії під час досудового розслідування розкрадань лісодеревини визначається потребою у створенні та забезпеченні ефективного функціонування слідчо-оперативної групи, а також забезпечення взаємодії у процесі провадження досудового розслідування та здійснення постійного взаємообміну інформацією. Заслуговує на увагу наведена автором характеристика взаємодії слідчого Національної поліції

України, котрий провадить досудове розслідування розкрадання лісодеревини, з Державним агенством лісових ресурсів України і, зокрема, Державною лісовою охороною, екологічною інспекцією тощо.

Розділ 3 дисертаційного дослідження присвячений дослідженню організаційно-тактичних особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини. Зокрема, у підрозділі 3.1. автором дисертації ґрунтовно досліджуються засоби профілактики розкрадань лісодеревини оперативними підрозділами Національної поліції України в кримінологічній, кримінально-правовій та оперативно-розшуковій площинах. Слушним з позиції здобувача наукового ступеня є виокремлення та проведення наукового аналізу заходів, котрі використовуються з метою усунення причин та умов, котрі сприяли вчиненню розкрадання лісодеревини. У підрозділі 3.2. дисертації автор детально характеризує тактичні особливості проведення основних слідчих (розшукових) дій, які проводяться під час виявлення та розслідування розкрадань лісодеревини. Зокрема, Романенком Р.Р. детально проаналізовано дії слідчого на різних етапах проведення огляду місця події при розслідуванні досліджуваного кримінального правопорушення, а також слушно вказано на недоліки в практичній діяльності органів та підрозділів Національної поліції України при проведенні огляду місця події під час розслідування розкрадань лісодеревини, автором також ґрунтовно проаналізовано типові тактичні помилки, які виникають при підготовці й проведенні обшуків під час розслідування розкрадання лісодеревини.

Дискусійні положення дисертації та зауваження щодо її змісту. Загалом позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р., водночас не можна не звернути увагу на окремі його вразливі місця та дискусійні положення, що потребують додаткових обґрунтувань чи уточнень під час публічного захисту. Зокрема:

1. В процесі рецензування дисертаційного дослідження здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р. виникло на думку офіційного опонента слушне запитання з приводу того, що курс України на

євроінтеграцію обумовлює необхідність системного оновлення законодавства України, в тому числі в сфері охорони навколишнього природного середовища та довкілля (в т.ч. – лісового фонду), що, своєю чергою, потребує вивчення практичного і правового досвіду природоохоронної діяльності країн, що входять до складу Європейського Союзу. Отож, запитання: чи досліджував Романенко Р.Р. відповідне законодавство та практичний досвід Європейського Союзу або ж законодавство та практичний досвід окремих держав - членів ЄС і якщо досліджував, то яке саме законодавство і яких саме держав?

2. У своїй дисертації здобувач наукового ступеня Романенко Р.Р. провів дослідження історичного аспекту еволюції розслідування кримінальних правопорушень і притягнення до кримінальної відповідальності за розкрадання лісодревини. При цьому, враховуючи той факт, що практично вся територія сучасної України впродовж сотень років перебувала під юрисдикцією багатьох держав, автор в підрозділі 1.1. дисертації провів аналіз відповідного законодавства давнього та дорадянського періоду (с.24-31 дисертації), радянського періоду (с.31-33 дисертації), а також законодавства сучасної України(с.33-43 дисертації). При цьому, він, досліджуючи законодавство давнього та дорадянського періоду, на стор. 26, 29-30 дисертації приділив певну увагу аналізу тодішнього законодавства, зокрема, яке діяло на нинішній території західної України, зокрема, Галичини, яка в той час перебувала під владою Австро-Угорщини. На жаль, з тексту дисертації не можна чітко встановити, які саме законодавчі акти тодішньої Австро-Угорської імперії, що стосувались охорони лісонасаджень та боротьби з розкраданням лісодревини, досліджувались автором.
3. Здобувач наукового ступеня Романенко Р.Р. на стор.18 дисертації та на стор.3 автореферату наводить емпіричну базу. Однак, незрозуміло чому до емпіричної бази віднесено нормативно-правові акти МВС України та нормативно-правові акти Офісу Генерального Прокурора України, котрі

все ж повинні бути віднесені до нормативної бази дисертаційного дослідження.

4. В підрозділі 1.2 дисертації на стор.50 дисертації Романенко Р.Р. висловлює підтримку позиції, що предметом розкрадання може бути річ або майно, що мають певну економічну цінність, а на стор.51 здобувач наукового ступеня висловлює власну позицію, що «лісодеревина набуває статусу майна з моменту відділення дерева від кореня». Звідси випливає, що дії, спрямовані на заволодіння таким майном складають кримінальне правопорушення у формі розкрадання майна. Офіційний опонент вважає, що позитивним для дисертаційного дослідження стало б наведення здобувачем наукового ступеня у підрозділі 1.2 своєї дисертації власних дефініцій «розкрадання», «лісодеревина», «майно» тощо.
5. В процесі рецензування дисертаційного дослідження в офіційного опонента виникли певні зауваження стосовно формулювання Романенком Р.Р. назви дисертації. Зокрема, здобувач наукового ступеня в назві обмежує (свідомо чи ні) своє дослідження в частині виявлення та розслідування розкрадань лісодеревини виключно діяльністю Національної поліції України. Офіційний опонент погоджується, що виходячи з зазначеної в ст.216 КПК України підслідності, дійсно, розслідування кримінальних правопорушень, передбачених як ст.246 КК України, так і ст.185 КК України є прерогативою слідчих органів Національної поліції України. Однак, у випадку вчинення зазначених кримінальних правопорушень (або ж кримінального правопорушення, передбаченого ст.191 КК України) посадовими особами Державного агентства з лісових ресурсів України чи Державної лісової охорони, посади яких належить до категорії "А", за зазначеними нормами КК України досудове розслідування провадиться слідчими ДБР України. Стосовно ж виявлення розкрадань лісодеревини, то з позиції рецензента такого роду кримінальні правопорушення можуть бути виявлені (автор в своїй дисертації неодноразово це стверджує) не тільки підрозділами

Національної поліції України, але й службовими особами Державного агентства з лісових ресурсів України чи Державної лісової охорони, а в окремих випадках - підрозділами НАБУ та ДБР.

6. На стор. 164-167 дисертаційного дослідження автор проводить досить широкий загальний аналіз сутності та видів судових експертиз. З позиції офіційного опонента проведення такого ґрунтового аналізу сутності та видів судових експертиз дещо виходить за межі і так досить обмеженого нормативно-правовими актами МОН України об'єму дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Водночас, висловлені побажання та зауваження з позиції офіційного опонента не є принциповими, в своїй більшості є дискусійними, і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р.

Здобувачем наукового ступеня Романенком Р.Р. виконано всі вимоги щодо необхідної кількості публікацій у фахових виданнях та апробації результатів дисертації на наукових конференціях, а автореферат його дисертації та опубліковані ним роботи відображають основні положення дисертації. Основні положення дисертації висвітлено в дев'яти публікаціях, зокрема: п'яти статтях (із них чотири – у фахових наукових виданнях України та одна – у періодичному закордонному виданні іншої держави) та чотирьох тезах виступів на науково-практичних заходах. Зокрема, основні теоретичні положення й результати дисертаційного дослідження доповідались та обговорювались на міжнародних, всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях та круглому столі, зокрема: «Сучасні тренди кримінального права, кримінології, кримінально-виконавчого права, криміналістики та кримінального процесу» (м. Львів, 10 червня 2020 р.); «Актуальні проблеми забезпечення захисту прав та свобод людини в умовах інтеграції України в європейський простір» (м. Львів, 30 жовтня 2020 р.); «Modern approaches to the introduction of science into practice» (San Francisco, USA, 24 – 26 May 2021); «Actual problems of science and practice» (Stockholm, Sweden, 31 may – 02 june 2021).

Варто також зазначити, що за своїм змістом дисертація здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р. є чітко структурована. Це дозволило логічно та послідовно викласти власні позиції автора у процесі проведеного ним дослідження. Зміст дисертації повністю відповідає обраній здобувачем наукового ступеня темі. Дисертаційне дослідження містить нові наукові розробки прикладного характеру у галузі кримінального процесуального права та криміналістики, практичні рекомендації та пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства у сфері виявлення та досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини.

Дисертація здобувача наукового ступеня Романенка Р.Р. є завершеною самостійною науковою працею, яка має важливе прикладне теоретичне значення для науки кримінального процесу та криміналістики, а також практичне значення щодо методики виявлення та досудового розслідування слідчими підрозділами Національної поліції України та іншими слідчими органами кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини. Здобувачем наукового ступеня отримано нові науково обґрунтовані результати, котрі в своїй сукупності розв'язують наукове завдання – комплексний аналіз та вирішення проблем виявлення та досудового розслідування підрозділами Національної поліції України кримінальних правопорушень, пов'язаних з розкраданням лісодеревини.. Це дозволяє офіційному опоненту стверджувати про достатній рівень науковості та обґрунтованості висловлених автором у дисертації наукових суджень, положень, висновків і рекомендацій, котрим властиві ознаки наукової новизни.

Таким чином, можна зробити висновок: дисертація за актуальністю обраної теми, ступенем обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в ній, їх достовірністю і новизною, повнотою їх викладу в опублікованих працях повністю відповідає вимогам, що пред'являються до кандидатських дисертацій згідно з п. 9, 11 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання

старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор Романенко Роман Романович за результатами прилюдного захисту заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

Офіційний опонент:

провідний науковий співробітник
наукової лабораторії з проблем протидії злочинності
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

О.В. Таран